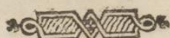

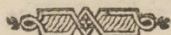
Ellevte Brev.

Melicourt til Tourville.

Nu skal du ikke længere sidde med Hænderne i Skibet, og hofte Frugten af andres Sveed og Møye, men du skal selv legge Haanden paa Værket med; dog forend jeg tilstiller dig din Forholds-Ordre, vil jeg gjøre dig Tingen og dens Anlæg lidet bedre bekendt. Miinen er lykkelig sprungen og har taget den store General med sig; thi endskjønt den ikke ganske har knuset ham endnu, saa er han dog bleven saa stærk kvæstet, at han venteligen aldrig forvinder det, og dermed er det gaaet saaledes til: Hvor indgroet mit Had var til Dorsan behøver jeg ikke at sige dig, men da alle de Kalsrifker jeg Tid efter anden havde lagt for ham ikke kunde besnære ham, saa merkede jeg, at den eneste Vey, der var tilovers for mig, var at bringe ham og Finands-Kammeret i Gaare paa hinanden, ved at faae Mangels Poster i hans Regnskaber for de i Krigens Tid oppebaarne Penge. Heele Ulykken bestod kun i at bringe disse Papirer i mine Hænder; thi kunde jeg det, saa forlod jeg mig paa mine hurtige Fingre i at bemægtige mig et eller andet betydelig Document. For at naae dette Dvemeed var det nødvendigt at gjøre mig gode Venner med Chefen i Revisions-Contoiret, og du kan aldrig troe hvorledes jeg smigrede for denne dumme Mennesklikker. Jeg gav mig Anseende til at vilde gaae i Skole hos ham, jeg betroede ham med et dybt Gul, at det hykkelsie og rænkesfulde Hof-Læbnet var mig i høyeste

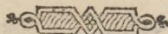
Grad modbydelig, og at jeg var fundet ved første Lejlighed at
 bede Fyrsten om at bruge mig i et af Collegierne, men forend
 jeg gjorde denne Bøn, ønskede jeg gierne at have nyere Kund-
 skab om Statens indere Forsatning, og var tillige vis paa,
 at ingen var i Stand til at meddeele mig den saa fuldkommen,
 som han. Du havde umueligt kundet bare dig for Latter,
 dersom du havde seet den Mine han paatog sig derved; ingen
 Stor Candisler kunde give sig et vigtigere Anseende; og Mad-
 dingen jeg havde kastet ud for ham, var ham saa behagelig,
 at han ikke allene beed paa, men slugede den ned med samt
 Krogen, og fast var han. Med det naadigste Dyekast gav
 han mig den Forsikkring, at han med Kornøvelse vilde under-
 rette mig om alt hvad jeg forlangede at vide, og jeg paa min
 Side gjorde ham en hellig Sed at give ham Prover paa min
 Erkiendtlighed, om jeg nogenstunde kom til at høre Frugten
 af hans herlige Underviisninger. Ingen Vellyst maae kunde
 sættes i Eigning med den, at saae sit Moed kiolet paa en for-
 hadt Person, siden jeg i Haabet om at komme til at nyde
 den, kunde kiedes som en Hund, i nogle Timer om Dagen hos
 dette indbildte Wiisdoms Drakel. Efter at jeg altsaa havde
 gjort ham tusende Spørgsmaal angaaende Tolden, Consump-
 tionen, Skatter, Tiender og alt hvad det Dievelskab hedder,
 saa kom jeg omsider til Hovedsagen og spurgte: hvad vel den
 sidste Krig havde kostet Landet? Min Pedant, som troede at
 det var en Skam for hans Indsigter om han ikke kunde sige
 det indtil paa en 96de Deel Skilling, svarede mig, at han
 egentlig ikke kunde sige det, siden General Dorsans Regnskø-
 ber ikke endnu vare reviderede. Tusende Rixdaler havde jeg
 ikke

ikke taget for dette Svar; og da jeg derpaa udtrede en brændende Begierlighed efter at vide det, saa tilbød han sig at vise mig Assignations-Listen, da jeg af den kunde omtrent giøre Beregningen efter det, hvad Militair-Etaten kostede i Freds Tider. Da jeg havde seet noget paa den, sagde jeg, at jeg vilde være ham uendelig Tak skyldig, om han vilde lade mig see Regnskabet og Qvitteringerne med, for at faae et Begreb om hvortil saa umaadelige Summer kunde bruges. Han var strax villig dertil, og Hiertet hoppede af Glæde i Livet paa mig, da jeg saae mig saa nær til at faae Tingre paa dem, men den standsedes snart igien, da han begyndte at tælle mig dem til Littra A. Littra B. og saaledes heele Alphabetet igiennem. Det var forgieves, at jeg bad ham at spare sig for denne Umage, siden jeg ikke gik af Stedet med dem; han holdt desuagtet ved at tælle mig dem til, og da jeg derpaa saae ham notere det sidste Bogstav, saa kunde jeg let slutte, at han vilde tage imod dem igien paa samme Maade. Hvor bandede jeg ikke hans pedantiske Ordentlighed i mit Herte; al min Røye og Glud havde været spildt, dersom Skiebnen selv ikke havde staaet mig bie. Du veed, at een af mine naturlige Gaver bestaaer deri, at kunde giøre en Regning hurtigere færdig i mit Hoved end en anden efter Kunstens Regler, og vil altsaa ikke forundre dig over, at jeg i en Hast havde heele Summen paa Indtægt og Udgifter, og blev med den sødeste Henrykkelse vaer, at Dorsan næsten havde oppbearet en Lønne Guld meere end han havde giort Regnskab for. Det kan jeg ikke nægte, at jeg jo ved at løbe Qvitteringen sidste gang igiennem lagde Mærke til, at der i det sidste Aar var

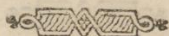
3 3

engang

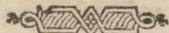

engang otte Maaneder imellem Livrandeurens Qvittering, og i al den øvrige Tid Qvitteringer hver anden eller i det høyeste hver tredje Maaned, men dette var ingenlunde en Opdagelse som kunde være mig nyttig, og jeg var tillige vis paa, at Finans- Kammeret, i sin Henrykkelse over at faae en Tønde Guld i den udtømmede Cassé, ikke vilde legge Mærke dertil. Da jeg nu var ganske vis paa min Sag, sagde jeg til min Samaliel: at der var hævet en Tønde Guld meere end der var giort Regnskab for. Han rystede paa Hovedet med et haanligt Smil, og sagde: at naar hun fik fat paa det, saa sandtes den nok paa et Sted, hvor jeg ikke kunde blive den væer. Jeg svarede ham: at Summen var saa betydelig, at den langede Umagen at søge efter, og i det mindste troede jeg, at han gjorde Vel imod sig selv om han gav Bedkommende et Vink besangaaende. Da maatte jeg, svarede han, først være meget vissere derpaa; thi enhver er saa overtydet om General Dorsans Uegennyttighed og store Redelighed, at jeg troer han fik Qvittering paa hans blotte Ord, om han forlangte det. Da jeg nu merkede, at jeg ingen videre Nytte kunde vente mig af denne selvkløge Knark, saa forlod jeg ham, og du begriber let, at Underviisningen tillige havde Ende, siden jeg troede at have faaet al den fornødne Kundskab. Det kom nu allene an paa at føre mig den vel til Nytte, da altsaa Fyrsten næsten alletider talede om Dorsans Fortienester, naar jeg var hos ham, saa var jeg ikke allene hans Echo, men jeg søgte endog at høve ham, og en Dag, da jeg havde stemmet Dorsans Roes i de høyeste Toner, lagde jeg til, at det var høyst beklageligt, at saadan en Mand ikke engang kunde være befriet

friet fra Ondskabens og Dagtalesens Gift. Fyrsten forlangede en tydeligere Forklaring herpaa, jeg stillede mig an, som om jeg vilde nødig dertil, men paa hans udtrykkelige Befaling, sagde jeg ham: at der gik et Rygte overalt (og hvor det kom fra behøver jeg vel ikke at sige dig) at Dorsan endnu ingen Qvittering havde faaet fra Finands Kammeret, siden der var store Mangels Posten i Regnskabet. Fyrsten kaldte det den fiendigste Opdigt, og gav mig de stærkeste Løfter paa hans Naade, om jeg kunde opdage den fiendige Dagtaler, som han vilde statuere sligt et Exempel paa, at det skulde kunde afskrække andre lige ildesindede Sieler. Ved den første Forespilling Finands Kammeret havde, spurgte Fyrsten om Dorsans Qvittering var færdig? Ham svarede nej; og han gav Befaling at bringe den op til Underkrift ved næste Forespilling. Samme Dag kom Dorsan tilbage fra de Forretninger Fyrsten havde sendt ham bort i, og Dagen derpaa var han heele Formiddagen allene hos Fyrsten. Imidlertid blev Regnskabet revideret, en Lønde Gulds Mangel funden, og Dorsan bekom et meget høflig Brev, hvori man udbad sig hans Erklæring over denne Post. Dorsan svarede, at dersom der manglede Qvitteringer for slig en Summa, saa maatte de være ham frakomne tillige med en Deel andre vigtige Papirer, da Bagagen paa en forceret March var bleven anfalden af et fiendelig sireyfende Partie, hvorved han havde mistet sin hele Equipage. I Steden for Qvitteringen til Dorsan kom altsaa Ministeren op med en lang Forespilling angaaende denne Mangel i Regnskabet tillige med Dorsans Brev. Fyrsten var paa Beye til at holde de bortkomne Qvitteringer for gyldige, og Ministerens

rens Forestilling, om de skadelige Følger sig et uordentligt Regnskab kunde have, syntes kun at frugte ganske lidet. Desnagtet blev Ministeren ved at sige: at ifald Dorsan havde meldt det, ved de senere Dvitteringers Indsendelse, saa kunde Kammeret indhændtet en allernaadigst Resolution derover, men nu da Mangels Posten var indmeldt fra Revisions-Con-toiret, og sølgelig mange Personer bekendt; saa var det ogsaa høyst nødvendig at tage Sagen paa en alvorligere Fod, allerhelst da enhver vidste at der ved sige Lejligheder alletider blev givet dobbelte Dvitteringer. Kort sagt han bragte Fyrsten til at sætte en Commission til at undersøge Sagen, og indtil den blev sluttet skulde al Afgang betages Dorsan til hans Person, da han siden af Høy fyrstelig Naade kunde give sin endelige Resolution paa Commissionens Riendelse; men han havde neppe bragt det dertil, dersom han ikke tillige havde sagt, at det var den eneste Naade at frelse Dorsan fra Mistanken for at have gjort Undersløb om han var uskyldig, og jeg har siden dette blev sat i Værk forsvaret Dorsan med sige en Midkierhed, at Fyrsten begynder at finde Muelighed i, at Dorsan er skyldig. Paa denne Fod staaer Sagen her for nærværende Tid, men nu kommer jeg til det, hvori du skal viise dit Mesterskykke, ved at bemestire dig og regiere en gierrig Mands Forstand, nemlig Baron S. . . der tillige er den, i hvis Hænder Dorsans Equipage faldt. At ingen Regel er uden Undtagelse, det har jeg erfaret paa en Naade, der nær havde hildet mig i mit eget Garn, dersom jeg ikke til min store Lykke ved at sætte mig i Sikkerhed for et andet Vanhæld, havde faaet Underretning om en overhængende Fare, som jeg tænkte

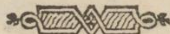

tænkte mindst paa. Brevinden af Orville er upasselig og tager ingen Visiter imod; thi endstaaend jeg ikke selv vilde være Budbringeren om Dorsans forestaaende Fald, saa var det dog meget vigtigt for mig at faae hende underrettet derom af andre, og selgeligen meget ubehageligt for mig, at der ingen Fremmede kom. Vel kunde jeg brugt Clara hendes Kammerpige dertil, men jeg var bange for at giøre hende mistænkt dermed, og tænkte altsaa at gaae ret forsigtig til Verks ved at betroe Baronessen dette ubehagelige Nytt, som en Hemmelighed, der gik mig meget til Hierte; og det i den fulde Overbeviisning, at det første jeg bad hende tie dermed, saa vilde hun, som Fruentimmer hverken have Mist eller Røe forend hun sig sagde det til sin Søster: Men ifreden for at opfylde mit Haab, fattede hun det besynderligste Anslag der nogenstinde er opstegen i en Fruentimmer, Hjerne og kaldte paa Frøken Henriette for at overlegge det med hende. Himlen var mig saa gunstig, at Clara hørte det, som strax forsøede sig paa sin Post, og af hende har jeg den hele Samtale, som jeg nu vil meddeele dig, men da endnu ingen Comedie-Skriver har vovet at bringe saa arimelig en Scene paa Skuepladsen, saa vil jeg skrive den ud, som om den horte til et Syngestykke.

Henriette. Hvad har min Moder at befale?

Baronessen. Jeg har faaet en sørgelig Tidende at berette dig Henriette. Fat derfor Noed.

Henriette. Saa vidt som jeg kan see, saa befinder de sig ganske vel, og naar saa er, hvortil skulde jeg da behøve Noed? Siig mig derfor kun reent ud hvad det er.

Baronessen. Vi har tabt vores Proces.

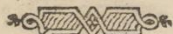
Henriette. Det har jeg stedse foresillet mig, og dersom min Moder ikke græmmer sig derover, saa forsikkrer jeg hende, at det i ingen Maade rører mig; thi vores Indkomster ere jo ikke formindskede, og maaskee bleve vi mindre lykkelige, end vi nu ere, dersom de bleve forøgede.

Baronessen. Det som smerter mig allermeest ved dette ubehagelige Tilfælde er, at vi maaskee ved at lade vores Paa-stand fare, kunde beviist en velsortient Mand en vigtig Tjeneste, men jeg vilde ikke tale til dig derom, siden jeg var vis paa, at du af Kierlighed til mig strax havde samtykket det.

Henriette. Det havde jeg sikkert gjort, om jeg ogsaa havde været vis paa, at den i Tidens Længde var bleven bunden, men dog ligesaa meget af Kierlighed til mig selv, som til Dem. Vores Villkor ere ikke saa glimrende, at vi har Lejlighed og Øvne til at giøre os mange Personer forbundne, det havde altsaa efter mine Tanker været en dobbelt Gevinst, at tiene en værdig Mand ved at stille sig af med en Proces.

Baronessen. Velan Henriette! saa staaer det endnu i vor Magt, at giøre et Forsøg derpaa; thi Dommen er ikke falden, som jeg foregav, for at see sin Forliset af Processen gik dig til Hierte; og i saa Fald ikke komme frem med mit Forslag, som bestaaer deri, at vi begge vil skrive din Farbroder til, forpligte os til at ophæve den begyndte Proces, og overdrage ham al vor Rettighed til Godset for os og vore

Arvin:

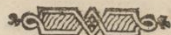
Arvinger paa den kraftigste Maade, imod at han udleverer os nogle visse Papirer, der i Krigenes Tider er falden i hans Hænder, og som ere af den yderste Vigtighed for General Dorsan.

Henriette. For General Dorsan, min Moder! hvorledes kan det være? Fortæl mig dog heele Sammenhængen deraf, jeg beder dem paa det indstændigste.

Barenessen. Jeg veed slet intet heraf, uden hvad jeg har hørt af Melicourt, og det kan du saae at see af Brevet til din Søbrøder, naar du underskriver det; thi skal det være særdig til Postens Afgang, saa maae det skrives strax, og skal Hjælpen ikke komme for sildig, saa har vi ingen Tid at give bort.

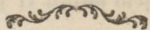
Henriette. Men en Ting har jeg at udbede mig, at De vil foreskrive min Søbrøder, at holde Vilkaaret til vores Forliig ganske hemmeligt, om vi ere saa lykkelige, at han tager imod vores Forslag, paa det vores Foretagende maae blive hele Verden og Dorsan selv ubekendt; thi ellers vilde man sikkert troe, at det var skeet for at forbinde ham til at afbetale det dobbelt. En god Giernings Belønning ligger i Udøvelsen, og al anden Giengjeldelse formindsker dens Værd.

Tilfaae mig paa din Samvittighed Tourville, ifald du ellers har nogen, om du i din hele levetid har hørt eller læst noget saa affindigt, som at Personer, der slet ikke har noget tilovers, fraskriver sig deres Rettighed til et anseeligt Gods, for at skaffe en Mand, som næsten er fremmet for dem, nogle vigtige

vigtige Papiirer? Men saa naragtigt, som Indfaldet end
 er, saa farligt kan det blive for mig; Du maae derfor bruge
 alle dine Konster, for at bringe Baron S. . . til at betroe dig
 Indholdet af dette fndrige Brev, og naar du har bragt ham
 dertil, da af Livs Kræfter raade ham fra at slutte dette Kiob,
 under Forevending, at du veed fra en sikker Haand, at hans
 Proces er saa godt som vunden, at Baronessen maae ogsaa
 have faaet nys derom, og søger allene at snakke disse Papiirer
 fra ham, for at sælge dem saa dyre til Dorsan, at det
 paa nogen Maade kan erstatte hende Godsets Forliis. Skul-
 de du imidlertid paa en god Maade kunde komme til at
 rage i disse Papiirer, saa tiltroer jeg dig dog saa megen Men-
 neske Forstand, at du kan indsee, at et Offer af nogle af
 dem til Vulcanns vilde være af stor Vigtighed for alle
 dem, der har Aarsag til at ønske og glæde sig over Dor-
 sans Fald; thi er der en Djevel til, saa har han sikkert
 gjort Forbund med Dorsan, fordi ingen uden en ond Mand
 kunde kaste mig en Forhindring efter den anden i Vejen
 til at naae mit Maal. Nu da det var af den yderste
 Vigtighed for mig at være idelig om Grevinden af Orville,
 saa er hun gaaet paa Landet, og jeg tør ikke vove at følge
 efter hende, siden der da ingen er, der under Masquen af
 den venstabeligste Deeltagelse i Dorsans Skiebne kan gjøre
 ham alt meere og meere mistænkt hos Forsten. Lad mig
 derfor see, at du holder dig din givne Ordre efterrettelig,
 og ikke ved Efterladenhed nedriver alt det, som med megen
 Gliid, Møye og Fare er opbygget af

Melicourt.

Lolote